

सुस्वागतम्

लोकसहभागानुन सांसद आदर्श ग्राम योजने
अंतर्गत राबविण्याचे कार्यक्रम

शैक्षणिक

- ❖ शाळेला भेट – परिसर स्वच्छता
- ❖ वृक्षारोपण, शाळेस पाणी, स्वच्छता
- ❖ शालेय खेळांचे साहित्य उपलब्ध करून देणे
- ❖ शालेय ग्रंथालयास पुस्तके उपलब्ध करून देणे
- ❖ क्रिडांगण तयार करणे
- ❖ शाळेच्या गरजा शोधून उपाय योजना
- ❖ गावामधील निरक्षरांचा शोध घेऊन त्यांना किमान लिहणे वाचणे शिकविणे.
- ❖ सही करण्यास शिकविणे

शैक्षणिक

- ❖ शाळेमध्ये विद्यार्थ्यांच्या सहभागातून बाग (गार्डन) तयार करणे
- ❖ शालेय विद्यार्थ्यांमध्ये माझ्या स्वप्नातील गांव या विषयावर
 - निबंध स्पर्धांचे आयोजन
 - चित्रकला स्पर्धांचे आयोजन तसेच
 - विविध खेळ व कलागुणांचे आयोजन
 - विद्यार्थ्यांना वृक्ष संगोपनाचे काम वाटून देणे
 - विद्यार्थ्यांवर स्वच्छ दुताची जबाबदारी सोपविणे
 - शैक्षणिक साहित्य तयार करणे

पशुसंवर्धन

- ❖ गावातील पशुधनाचे सर्वेक्षण करणे
- ❖ पशुरोगनिदान शिबीरांचे आयोजन – पशु उपचार करणे
- ❖ दुध संकलना बाबत माहिती
- ❖ गोमातेचे महत्व
- ❖ सार्वजनिक कडबाकटर उपक्रम राबविणे – मार्गदर्शन
- ❖ जनावरांच्या स्पर्धांचे आयोजन करणे
- ❖ दुध स्पर्धा आयोजन करणे
- ❖ पशुखाद्य / वैरण विकासा बाबत शिबीरांचे आयोजन
- ❖ पक्षांसाठी घरटे ठेवणे व त्यांना पाणी व चा-याची सोय करणे

कृषिविषयक

- ❖ गावात शेतक-यांनी ज्यांचेकडे पाण्याची सोय आहे, अशांनी किमान ५ फळझाडे लागवडीचा उपक्रम राबविणे
- ❖ कृषिविषयक जनजागृती मेळावे चर्चासत्रे, मार्गदर्शन शिबीरे आयोजित करणे
- ❖ खरीप पिकांचे नियोजन – पिक परिस्थितीमध्ये बदल करणे
- ❖ गावातील विहीरीचे सर्वेक्षण
- ❖ विहीरी वरील मोटारींना विद्युत कनेक्शन मिळणेसाठी पाठपुरावा
- ❖ अपूर्ण विहीरी पूर्ण करणे

कृषिविषयक

- ❖ विहीर पुर्नभरण – मोहिम स्वरुपात कार्यक्रम राबविणे
- ❖ शेततळे या बाबत जनजागृती करणे
- ❖ शेताची बांधबदिस्तीचे महत्व – MGNREGA च्या माध्यमातुन कामे हाती घेणे
- ❖ गांडुळ खताचे महत्व
- ❖ बायोगॅस बाबत जाणीव जागृती
- ❖ कंपोस्टखत बाबत मार्गदर्शन
- ❖ कृषि प्रदर्शन भेटी, कृषि विज्ञान केंद्राला भेटीचे आयोजन करणे
- ❖ अॅग्रोवन, शेतकरी मासिकांचे सभासद करणे

पंचायत

- ❖ एप्रिल महिन्यामध्ये ग्रामसभेचे आयोजन व त्याद्वारे गावविकासाबाबत मार्गदर्शन व चर्चा
- ❖ रस्ते, गटारी, साफसफाई, श्रमदान
- ❖ सार्वजनिक ठिकाणे, अंगणवाडी, शाळा, पंचायत, दवाखाने या ठिकाणी साफसफाई मोहिम हाती घेणे
- ❖ थकबाकी, करवसुली बाबत चर्चा व वसुली बाबत सर्वसंमत्तीने ठोस निर्णय
- ❖ गावातील पाणीपुरवठा, पाण्याचा योग्य वापर, पाणी शुध्दीकरण यावर कार्यवाही
- ❖ शौचालयाचे सर्वेक्षण करून नियमित वापरा बाबत आढावा

पंचायत

- ❖ शौचालय नसलेल्या कुटुंबाचे सर्वेक्षण, बांधकामाचे नियोजन
- ❖ सांडपाण्यावर प्रक्रिया व नियोजन
- ❖ शोषखड्डे, गटारी अंडरग्राऊंड बांधकामाचे नियोजन
- ❖ गावातील झाडांचे सर्वेक्षण
- ❖ मध्यवर्ती व बैठकीच्या ठिकाणी झाडांना ओटे बांधणे नियोजन
- ❖ पाणी शुध्दीकरण
- ❖ नळांना १०० टक्के तोट्या बसविणे
- ❖ गावातील नळांचे खड्डे बुजविणे

महिला व बालके

- ❖ महिलां ग्रामसभेचे आयोजन – महिलांच्या अडीअडचणी, प्रश्न, समस्या यावर चर्चा व त्यातून अडचणी व उपायांचा शोध
- ❖ सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे नियोजन (अ) पाककला स्पर्धा (ब) रांगोळी स्पर्धा इ.
- ❖ सार्वजनिक धोबी घाट बांधणे (नियोजन करणे)
- ❖ पाणी शेंदण्यासाठी आडावर रहाट बसविणे
- ❖ महिलांसाठी आरोग्य शिबीराचे आयोजन
- ❖ स्त्री-पुरुष समानता या विषयावर मार्गदर्शन
- ❖ महिला बचतगटांचे सर्वेक्षण करून त्यांना प्रोत्साहन

महिला व बालके

- ❖ स्वयंसहायता बचतगटांचा ग्रामविकासामध्ये सहभाग
- ❖ स्वयंसहायता महिला बचतगटाची
 - गावामध्ये कार्यशाळेचे आयोजन
 - मार्गदर्शन
 - व्यवसाय मार्गदर्शन
 - मार्केटींगबाबत मार्गदर्शन
- ❖ गावामध्ये सांडपाण्यावर परसबाग करणे, शेवग्याची, भाजीपाल्याची लागवड, बी-बियाण्याचे / रोपांचे वितरण करणे.
- ❖ कुपोषण निर्मूलन मोहिम राबविणे
- ❖ बालक स्पर्धांचे आयोजन

जलस्त्रोत बळकटीकरण (सिंचन)

- ❖ गावातील सार्वजनिक पाणी स्त्रोतांचे सर्वेक्षण करणे
- ❖ सदरील स्त्रोत – नदी, नाले, सार्वजनिक कॅनॉल, विहीरी, आड, तलाव, यांचा शोध घेऊन सर्वेक्षण करणे, त्यांची दुरुस्ती, खोलीकरण, स्वच्छता करणे, पुर्नजिवीत करणे
- ❖ त्यासाठी शासकीय योजनेचा सहभाग, प्रस्ताव तयार करून संबंधित विभागाकडे पाठविणे
- ❖ प्रातिनिधीक स्वरूपात श्रमदान कार्यक्रमाचे आयोजन करणे

समाजकल्याण

- ❖ गावातील मागासवर्गीय SC / ST कुटुंबाचा आढावा / सर्वेक्षण
- ❖ समाजकल्याण विभागातून सार्वजनिक / वैयक्तिक यापूर्वी लाभ घेतलेल्या बाबींचा आढावा घेणे
- ❖ प्रत्यक्षात या कुटुंबाच्या अडीअडचणी शोध घेणे
- ❖ त्यावर उपाय योजना प्रस्तावित करणे
- ❖ समाज मंदिरांची स्वच्छता / देखाभाल / दुरुस्ती करणे
- ❖ या विभागात लाईट / पाणी यांची सोय करणे
- ❖ समाजकल्याण विभागाकडे लाभासाठी प्रस्ताव तयार करणे व पाठविणे
- ❖ अपंग, निराधार ग्रामीण कलाकार कुटुंबांना सहाय्य करणे बाबतचे प्रस्ताव तयार करून पाठविणे
- ❖ इंदिरा आवास लाभार्थ्यांना पाणी, लाईट व इतर लाभ मिळवून देणे

आरोग्य

- ❖ महिला व युवतींचे आरोग्य शिबीराचे आयोजन करून त्यांना मार्गदर्शन
- ❖ लहान मुलांसाठी आरोग्य शिबीरांचे आयोजन
- ❖ स्वाईन फ्ल्यु व इतर संसर्गजन्य रोग प्रतिबंधात्मक उपाय योजना, मार्गदर्शन शिबीर, चर्चासत्र
- ❖ रक्तदान शिबीरांचे आयोजन
- ❖ जेष्ठ नागरिक आरोग्य मार्गदर्शन
- ❖ ध्यान धारणा
- ❖ आर्युवेदिक / स्थानिक औषधांचा वापर, घरगुती औषधोपचार पध्दती

आरोग्य

- ❖ प्रथमोपचार व सर्पदंशावर उपाय योजना
- ❖ सुरक्षा सप्ताह
- ❖ वाहतुक जनजागृती कार्यक्रम
- ❖ गावात घोषवाक्ये स्पर्धा, व्यसनमुक्ती मोहिम, सुविचार रोज लिहिणे
- ❖ शुद्ध पिण्याच्या पाण्याचे महत्व
- ❖ शौचालय बांधकाम दुरुस्ती व शौचालयाचा वापर करणे बाबत जनजागृती
- ❖ निर्धुर चूल / मुलां/मुलींचे आरोग्य, आजारी न पडणे यासाठी व्यायाम व आहाराचे महत्व

क्रिडा

- ❖ गावामध्ये Art of Living चे
 - बेसिक कोर्स
 - हॅपिनेस कोर्स
 - अँडव्हान्स कोर्स
 - आयोजित करणे व त्यामध्येमातुन ग्रामविकासामध्ये लोकसहभाग वाढविणे
- ❖ मल्लखांब सुरु करणे
- ❖ कबड्डी, खो-खो, व्हॉलीबॉल इ. खेळ सुरु करणे व त्यासाठी ग्राऊंड तयार करणे
- ❖ क्रिडांगण तयार करणे
- ❖ मलांमध्ये कस्तीविषयी आवड निर्माण करणे व त्यासाठी गावांमध्ये आखाडा (तालिम) सुरु करणे

रस्तेविषयक

- ❖ गावाला जोडणा-या रस्त्यांची माहिती घेऊन तपशिलवार सर्व्हे करणे
- ❖ गावासाठी दळणवळणासाठी येणा-या अडचणींचा शोध घेणे
- ❖ रस्त्यांची दुरुस्ती / पुल प्रस्तावित करणे
- ❖ असलेल्या रस्त्यांच्या कडेला दुतर्फी वृक्षारोपण नियोजन करून अंमलबजावणी करणे
- ❖ शासकीय योजनांचा सहभाग घेणे
- ❖ गावाला एस.टी. च्या वाहतुकीसाठी प्रस्ताव पाठविणे
- ❖ दळणवळण सुविधांचा परिपूर्ण विचार करून त्यावर उपाय योजना करणे

सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे आयोजन

- ❖ गावातील ग्रामदैवताची सालबादानुसार जत्रेचे चांगल्याप्रकारे आयोजन करणे
- ❖ त्यामधील अमानुष, क्रूर रुढी परंपरांना फाटा देणे
- ❖ यात्रेमध्ये विविधता आणून लोकसहभाग वाढविणे
- ❖ यात्रेनिमित्तयाने गावामध्ये नाटकांचे कार्यक्रमांचे आयोजन
- ❖ गावातील वयोवृद्ध, जाणकार व्यक्तींच्या सत्काराचे आयोजन
- ❖ आदर्श शिक्षक, ग्रामसेवक, तलाठी तसेच आदर्श माता, उत्कृष्ट शेतकरी, परिक्षेत प्रथम आलेल्या विद्यार्थ्यांचा गुणगौरव कार्यक्रमांचे आयोजन
- ❖ गाव विकासामध्ये मोठ्या प्रमाणात योगदान दिलेल्या व्यक्तींचा गावाकडून सत्कार
- ❖ नविन कार्यक्रमांचे / कामाचे उद्घाटन समारंभांचे आयोजन करणे इ.

